СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIV. Ч. 97. НЮ ЙОРК і ДЖЕРЗІ СИТІ, пятниця, 17-го травня 1946 No. 97. NEW YORK and JERSEY CITY, Friday, May 17, 1946. VOL. LIV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

СЕНАТСЬКА КОМІСІЯ ЗА РОЗСЛІДЖЕННЯ ПРИЧИН РОБІТНИЧИХ НЕПОРОЗУМІНЬ

Вчасі дискусії в сенаті над законопроєктом Кейза для обмеження страйкових вольностей, появилася в Комісії Освіти й Праці думка, щоб наперед перестудіювати причини, ізза яких останніми часами вибухають безупинно непорозуміння між підприємцями й наємцями. Ця резолюція принята в комісії, а тепер над нею має ще відбутися голосування в повнім сенаті.

Серед дискусії над законопроєктом Кейза внесено кілька поправок до нього. Одначе сенатор Пепер з Флориди, який загалом противний цілому законопроєктови Кейза, дістав голос і розпочав обструкційну промову. Він, на підставі правильника, відступає вчасі своєї промови частину часу іншим сенаторам, які ставлять запити і тим способом продовжує свою промову в безконечність. Зміст його промови зміряє до цього, щоб виказати, що сенатори хочуть обмежити права робітників під покришкою, що вони боряться проти робітничих диктаторів, таких як Луїс і йому подібних.

ЗАСТІЙ В МАЙНЕРСЬКИХ І ЗАЛІЗНИЧИХ ПЕРЕГОВОРАХ.

Президент Труман уповажнив оприлюднити оповістку, що вчасі 40-мінутової конференції між представниками майнерської юнії і підприємців у його приявности не зроблено в переговорах ніякого поступу. Президент заповів дальшу конференцію при його посередництві наступного дня.

На суботу 18 травня представники залізничих братств, у яких зорганізовані залізничі кондуктори й машиністи, заповіли загальний страйк на залізницях. Щоб недопустити до загального застою в перевозовім русі, президент просив обі сторони зійтися на конференцію і скласти йому звіт із поступу переговорів. Звіт, переданий президентови в середу 16 травня каже, що не можна було дійти до порозуміння. Передбачують загально, що уряд буде мусів перебрати на себе адміністрацію залізниць і в такий спосіб недопустити до стримання залізничого руху.

ФОРД ЗАМИКАЄ ДАЛЬШЕ ФАБРИКИ.

В Еджвотер, в стейті Ню Джерзі, в сусідстві Ню Йорку, у заводі Форда, де складають частини автомобілів в цілість, застановлено працю тому, що на дальший рух не стало вугілля, хоч майни вже пущено частинно в рух.

СЕНАТОРИ ПІДГОТОВЛЯЮТЬ СТРОГИЙ ПОБОРОВИЙ ЗАКОН.

Міжпартійна група сенаторів у Вашингтоні створила коаліцію для переведення строгого нового закону про поборову службу на місце теперішнього закону який має вигаснути з днем 1 липня. В новім законопроєкті міститься постанова, що мають бути покликані й 19 та 20-літні молодці. За такий законопроєкт стоїть голова Військової Комісії сенатор Ґурні. Він вважає законодавство в цій справі за дуже пильне і тому хоче відсунути набік робітничі законопроєкти, щоб перепустити новий поборовий закон.

РЕОРҐАНІЗУЮТЬ РОЗВІДЧУ СЛУЖБУ АРМІЇ.

Серед військових кол пізнати змагання до вичищення недомагань, які виявилися вчасі нападу на Перл Гарбор. Першим завданням воєнного департаменту є зреорґанізувати розвідчу службу, яка втримувалаб звязки з подібними бюрами при інших департаментах. Є в пляні заложити спеціяльну школу для розвідчиків. Цим має занятися лютенант-ґенерал Гойт С. Ванденберґ, голова розвідчої служби.

В СЕНАТІ ПРОДОВЖИЛИ О.П.А. НА РІК.

Сенатська Банкова Комісія ухвалила 11 голосами проти 5 продовжити існування Бюра Адміністрації Цін (О.П.А.) на один рік. Сенатська комісія пішла в розріз з палатою репрезентантів, де ухвалено продовжити діяльність О.П.А. лише на девять місяців і то здеякими обмеженнями. Дехто думає, що в повнім сенаті ця ухвала перепаде і треба буде іншої ухвали.

ЗАБОРОНЮЄ ВЛАСНИКОВИ МАЛЮВАТИ ДІМ.

Юнія малярів в Дітройті, приналежна до Американської Федерації Праці, зажадала від власника дому, який малював свій дім, щоб він став членом юнії, а ні, то щоб покинув малювати. Власник не згодився і юнія поставила пікету коло його дому. Власник Алфред МекЕнгил, заявивш що він викінчить свою роботу, бо він малює свій дім від 35 літ.

Советський уряд взиває перед свій суд американського урядовця

Між урядом Злучених Держав і Советами прийшло до натягнених відносин ізза візвання до суду в Москві урядовця американської амбасади Валда Рюса. Йому закидає советський прокуратор „хуліганство", тобто забурення прилюдного спокою. Рюс мав ще в місяцю лютім якусь перепалку із одною советською акторкою вчасі їзди автом після представлення. Йому доручено судове візвання аж в місяцю квітню. Рюс не послухав судового візвання, кажучи, що йому, як урядовцеви амбасади, належиться недоторканість. Вашингтонський уряд порадив Рюсови скористати з недоторканости і опустити Москву. Та советська влада не дала Рюсови віза на виїзд і доручила йому поновно судове візвання. Американський департамент стейту знову порадив Рюсови не йти до суду, а від Советів зажадав випустити його до Америки.

В урядових колах у Вашингтоні пояснюють цю справу так, що це є акт пімсти Советів на Америці зате, що департамент справедливости арештував в Портленд советського шпига, лютенанта Родіна.

БРИТІЙСЬКИЙ КАРДИНАЛ ПРО СВОБОДУ ВІРИ РУТЕНІЇ.

Кардинал Бернард Ґрифін, який прибув з Лондону до Злучених Держав минулого тижня, відвідав в середу, 15. травня, Шікаґо і там виголосив промову про свободу віри. Він сказав, що Америка має повну свободу релігії, але є багато країв, які не дають свободи віри своїм громадянам тому, що вони католики. Він згадав для прикладу Юґославі, Рутенію і Росію. У своїй промові обговорив Ґрифін, як комуністи розуміють свободу. „Є це такий стан, де самозванчий уряд перебирає владу в краю, де живе й друковане слово є під постійним поневоленням і під безупинним страхом перед поліцією" — казав кардинал. „Коли ми хочемо мати свободу від страху, тоді держави мають не лише дбати про свій власний добробут, але і про добробут інших країв" — твердив він. — „Головно треба дозволити іншим краям жити в мирі й забеспеці. Ми вже змучені безупинними нападами советської Росії на інші нації" — казав кардинал.

ДРУГА НОТА В СПРАВІ МИХАЙЛОВІЧА.

Департамент стейту вислав уже другу ноту до уряду Тіта в Юсґлавії з домаганням, щоб юґославський суд допустив американських свідків для оборони провідника юґославських четніків Михайловіча в його процесі. Тіто, як звісно, проголосив, що Міхайловіч це зрадник Юґославії і він певний, що суд засудить на смерть Михайловіча.

У справі Михайловіча вносять протести до департаменту стейту бувші американські летуни й офіцири, які доводять, що Михайловіч дав їм захисти перед Гітлером.

Злучені Держави не сприяють комунізмови в Злучених Державах і Японії, заявляє Ачесон

З головної кватири ґен. Доґласа МекАртура в Токйо вийшла важна заява, висловлена Джорджом Ачесоном мол., головою американської делеґації в Аліянтській Раді для Японії. Вона відноситься до комунізму в Злучених Державах і Японії. Питання виринуло при обговоренню протесту, висланого до Аліянтської Ради ґрупою японців, учасників першотравневої демонстрації. Обговорюючи той протест Ачесон заявив, що знавці твердять, що він був в оригіналі писаний чужою мовою, а потім переведений на японську мову, та що він має всі ціхи комуністичної пропаґанди, включно з атаками на бюрократів, капіталістів, землеславників і т. п. Крім цього протест навіть не підписаний! Ачесон домагався від ґен. Кузьми Деревянки, котрий цей протест попирав, щоби дав докази правди на те, що написано в протесті. А це тому, бо ґен. Деревянко як советський представник говорив про „факти", що ніби подані в протесті. Знов Ачесон казав, що це не „факти", а тільки „закиди". Таких протестів, казав Ачесон, одержано вже сотки. Злишним хіба зазначувати, казав Ачесон, що Злучені Держави не є за комунізмому Злучених Державах і Японії. Японський нарід, згідно з Потсдамською деклярацією, повинен стати таксамо вільним, як є ним американський нарід і як вільний розвивати свою політичну активність. Комуністична партія не є заборонена в Злучених Державах, ні в Японії. Вона має ті самі права що й інші політичні партії, а її члени можуть бути вибрані до парляменту. В додатку, казав Ачесон, протест є звернений проти японського уряду, який вже не існує, бо він зрезиґнував.

СОВЄТСЬКА ОПОЗИЦІЯ В СПРАВІ ПРАВ ЛЮДИНИ.

Пані Елінор Рузвелт, голова Комісії Обєднаних Держав Для Прав Людини, була дуже невдоволена, як її повідомлено, що новий советський делеґат, Александер Борісов, не годиться з підходом Комісії до цеї проблеми і буде на тому стояти „аж до самого кінця". Советський представник заявив, що не годиться на те, щоби членами Комісії могли бути особи, що не займають урядового становища, бо повинні ними бути тільки такі, що представляють уряди і мають право говорити від їх імені. Пані Рузвелт заявила, що члени Комісії повинні стояти вище інтересів тої чи другої держави і діяти в інтересі людських істот.

БРИТАНІЯ ПРОТИ ПОЛЬСЬКОГО УРЯДУ В ВАРШАВІ.

Юнайтед Прес звідомляє з Лондону, що Британія готова цофнути визнання теперішнього польського уряду, якщо він буде далі переслідувати не-комуністичні елементи. Закидується тому урядови, що він при помочі поліції беспеки вживає терору проти людовців, на яких чолі стоїть Станіслав Міколайчик, віце-премієр, що ввійшов до уряду на домагання Британії й Злучених Держав.

БИРНС МІЖ ШКІЛЬНИМИ ДІТЬМИ В ФРАНЦІЇ.—Перед нами громадка малих дітей з одної з паризьких шкіл, а біля них, на самому кінці секретар стейту Джеймс Ф. Бирнс, що перебуває у Парижі на нарадах міністрів закордонних справ Чотирьох Потуг. Діти відспівали американський і французький гимн.

БЕЗУСПІШНІ НАРАДИ МІНІСТРІВ У ПАРИЖІ ВІДЛОЖЕНО ДО 15. ЧЕРВНЯ

Сім місяців працювали заступники міністрів закордонних справ Чотирьох Потуг у Лондоні над тим, щоби підготовити порозуміння між тими потугами щодо найважніших проблєм, звязаних з замиренням світа, а в першу черґу Европи. А тепер минули три тижні нарад уже самих міністрів закордонних справ, а проте так є, що немає згоди у найважніших справах. Назагал погоджуються, що все це головно через постійний опір Советів. Американська делеґація працювала, як звідомляють, понад сили, щоби довести до згоди, та намарне, бо був опір збоку Молотова, попертий Сталіном. Це виявляється тепер цілком ясно. На внесення секретара стейту Бирнса наради відложено на один місяць з тим, що заступники міністрів мають остати в Парижі й далі працювати над тим, як дійти до згоди. Значить, що продовження нарад міністрів малоб зачатись 15. червня.

МОЛОТОВ ПРОТИ БИРНСА.

Секретар стейту Бирнс намагався доконче добути згоду Чотирьох Потуг на мирову конференцію з 21 держав. Пропонував назначити день на таку конференцію. Та Вячеслав Молотов, советський міністер закордонних справ, покликувався на Московську конференцію, яку інтерпретував в такий спосіб, що спершу мусять погодитись Чотири Потуги в основному щодо світового миру, а доперва потім можна скликати ширшу конференцію. Та Бирнс твердив, що як потуги не вагалися закликати до помочі малі держави вчасі війни, то й в мирі не повинні вагатись кликати їх на мирові наради тільки тому, що можливо якась з тих держав буде домагатись якоїсь поправки чи ревізії договорів. Та це не переконувало Молотова.

ЗНЕОХОЧЕНІ...

Всі члени американської делеґації, що беруть участь у нарадах міністрів закордонних справ Чотирьох Потуг, цілковито знеохочені неуспіхом нарад. Таке пишуть американські кореспонденти. До цього додають, що сенатор Артур Г. Ванденберґ (републиканець) заявив, що вже більше на такі наради не поїде, хіба, що його неприсутність малиб в Европі вважати браком одної політичної думки в Америці.

ЩО З НІМЕЧЧИНОЮ?

Найважнішою европейською проблємою остає далі — Німеччина. Щоб і ту проблєму розвязати секретар стейту домагається на раді міністрів у Парижі, щоби вже тепер зачали працювати над остаточною її розвязкою, а зібраний матеріял предложити мировій конференції, яка мала би зійтись 12. листопаду. Найважніше питання є те: Чи правити Німеччиною як одною країною, чи поділеною на чотири краї, як є наділі тепер? Злучені Держави видали в році окупації своєї зони в Німеччині 200 міліонів долярів тільки на самі харчі для німців. Фабрики у тій зоні розібрані, або находяться в хаотичнім стані. Хто-ж буде далі поносити дальші економічні тягарі? Надиво советські делеґати збувають те все мовчанкою, не бажаючи себе нічим звязувати.

НОВИЙ ПРОЄКТ ЩОДО ТРІЄСТУ.

Едвард Кардейл, заступник юґославського премієра, запропонував раді міністрів Чотирьох Потуг в Парижі, щоби зробити Трієст міжнародною пристаню, але під юрисдикцією Юґославії. Пропонує, щоби місто мало свою управу, яка правдоподібно булаб у руках італійського населення. Але є проти переведення тамже плєбісциту. Каже, що до Трієсту наїхало останніми часами „забагато італійців".

ПЕРЕСТАНЕ БОЙКОТУВАТИ!

В Раді Забеспеки Обєднаних Держав заповідають, що советський представник Ґромико готов уже явитись на найближчі наради, на яких будуть розглядати 34 точки процедури, предложені Комітетом Експертів Обєднаних Держав. Ґромико не брав участи в останніх нарадах, бо на них ще далі обговорювано справу Ірану.

ПОБИВАЮТЬСЯ ЗА АЛЬБАНІЄЮ.

Совєтський представник в Раді Забеспеки доконче домагається, щоби вже тепер допустити в склад Обєднаних Держав Альбанію. Інші тої думки, що це Асамблея Обєднаних Держав повинна рішати про те, чи приймати нового члена. Знов з Ватикану звідомляють, що в Альбанії, яка є якби в советських руках, панує терор і релігійне переслідування.

ЩЕ Є ВЕЛИКІ ЗАСОБИ!

В Анґлії виявлено урядово, що з днем 1. травня було під контролею уряду ще 8,806,000 тон харчів. Це є більше нагромадження, як було в нормальних часах. Уряд виясняє, що з цього висилається кожного тижня багато харчів на живлення голодної Европи.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.		SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Ситі і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75
Число в суботи (з англійською Частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

КОМПРОМІС З ВАРВАРСТВОМ

Десь так кілька днів тому помістили американські ґазети знимки з паризьких нарад міністрів закордонних справ Чотирьох Потуг. На одній з тих ми бачили два усьміхнені обличчя з чарками в руках. Одно з них нашого секретара стейту Бирнса, а друге советського міністра закордонних справ Молотова. По тих усміхах заключали, що конференція „добре зачалася".

Що американський представник добре зачинав, в те ми не сумніваємось, коли іде про добрі наміри завести спокій і порядок в Европі. Зате не можемо ніяк повірити, щоби такі самі заміри були в Молотова. Його усміх, що його бачимо на картині, пригадує нам, що свого часу теж було в американських ґазетах, як то він стояв усміхнений разом з націстівським міністром заграничних справ Рібентропом, що то його тепер судять як военного злочинця. А як ще пригадуємо собі — що тепер описують — як то свого часу сам Молотов їздив в Україну, в Одеську округу, щоби започаткувати новий етап в терорі над українськими селянами, бо українські комуністи і чекісти показались ще за „мягкі", то чорні думки насуваються, коли думати, що за добро жде нас і людськість з таким спільником чи контрагентом.

Певно, що ніхто не хоче війни, та що кождий бажав би мира. Певно, що війна це така жорстока погань, а мир така дорогоцінність, що вартує у многому поступитись, коби тільки не загнати світ у нову траґедію, бо він ще з старої не вийшов. Але чи ці уступки малиб означати закріплення на великих просторах Европи чи світа нелюдських злочинів і варварства, якого світ не бачив тисячліттями?

По всім правилам людської моралі Молотов і його співпрацівники повинні би нині сидіти на подібній лаві підсудних, на якій сидять Ґерінґи, Рібентропи, Франки і тим подібні. Та военний припадок поставив Молотова по стороні демократії, зокрема Злучених Держав та Британії. Ось ті демократії, виґравши війну, тепер навіть не пригадуть Молотови чи Сталінови, чим вони були до часу, заки на них напав Гітлер. І ні словом не пригадують їм вимордування десятків міліонів невинних людей. Ні не дають їм пізнати, що вони знають, що в Советах й тепер далі терор. Та як отсю поблажливість толкують собі Молотов у Парижі, чи Сталін на Кремлі? Чи не так, що це для них нагода поширити своє варварство на ще більші простори і на ще більше число народів?

Ось такий є наділі вислід нашого компромісу з представниками варварства і терору. Через те ми і зайшли у справі світового замирення і нового порядку в світі в сліпу вулицю. І, як нам здається, з неї ніяк не вийдемо, як не скажемо Советам ясно: Це перемогла в світі демократія; це перемогли цілком інші принципи ніж ті, якими керується Кремлін! І ті принципи мусять тепер запанувати, а варварство, деб воно не було мусить бути зліквідоване. Теж і в Советах.

Всесвітна сцена й її актори

Мова тут про Орґанізацію Обєднаних Держав та тих репрезентантів, що зїздяться на наради нової міжнародної установи. Ті репрезентанти є у Раді Забеспеки і радять в ґімнастичнім будинку Гонтерс Каледж на передмістю Бронкс у Ню Йорку. Є там ще й різні комітети, що підготовляють вирішення важних справ. На всіх них звернені очі світа, чого вони свідомі. Це актори у великих ролях на світовій сцені. Отже, хоч-не-хоч, вони мусять грати ролі подібно, як актори грають свої ролі на театральній сцені.

Винахід телевізії приневолює оцих всесвітних радників достроїтися до обставин. Саме в моменті, коли розпочинала наради Рада Забеспеки, в Америці вже почали передавати фотоґрафічні знимки при помочи телевізії так, як передається співи, музику і промови по радіо. Є три телевізійні підприємства, що передають знимки з нарад дорогою телевізії до прилюдних і приватних домів, а це: Нешенел Бродкестинґ Компані, Коломбія Бродкестинґ Систем і Дюмонт. Ввесь час телевізійні апарати звернені на делеґатів і вони висвітлюють кожен їх рух. Камера не розрізняє нікого, вона схоплює найменшу черту, кожну усмішку, кожен вираз обличчя. Коли делеґат свідомий цього, він не може сконцентрувати своєї думки на це, що має говорити, бо важне для нього й це, як його представляють перед світом. З цього приводу появилися вже суґґестії, щоб держави висилали на світові наради таких делеґатів, які є „фотоґенічні", тобто, що добре виходилиб на фотоґрафічних знимках. Отже в недалекій будуччині світові дипльомати заки вийдуть на якусь міжнародну конференцію, мусять хіба перейти ще щось у роді курсів фільмового мистецтва з Галивуду, щоби могти робити добре враження на публику. А якаж то держава вчасі повної свободи слова й преси не дбатиме про світову опінію!

Другий чинник, який впливає на поведінку радних О. О. Д. це ґазетні кореспонденти. Їх під теперішню пору при О. О. Д. працює 700, але лише 228 мають місце в салі нарад. Інші мусять приміститися в сусідній кімнаті і прислухуватися нарадам при помочі слухавки. Дві третини кореспондентів представляють видавництва Злучених Держав. Всі вони висилають телеґрафічно свої помічення в такій кількости, як це було вчасі конференції в Сан Франциско. Підприємства Вестерн Юніон Телеґраф Компані, Прес Вайерлес, Макей і Ар Сі Ей пересилають звіти кореспондентів до всіх закутків світу. Найбільше кореспонденцій іде в Европу. Для порівнання варт згадати, що з відкриття нарад Ради Забеспеки вислано 7,000 слів лише до самих Советів через советську аґенцію Тасс. Крім цього самі делеґати пересилають звіти до своїх урядів, звичайно при помочі шифрованого письма („код") через свої конзуляти в Америці. Приблизно сто фотоґрафів мають повновласти висвітлювати наради. Радіос-стації мають 150 людей призначених до слідження і звідомлювання нарад в такий спосіб, що кожна хвилина нарад передається через одну чи через іншу радіо-стацію.

Ґазетярі й радіо-коментатори зорґанізовані в Пресовім Бюрі Обєднаних Держав. Це бюро має тепер 250 членів під головством Джорджа Барнеса. Він має становище Директора Пресових Звязків О. О. Д. Він вчасі війни був заступником директора Бюра Военних Інформацій, отже має досвід в таких справах. Він має 13 помічників, одначе орґанізація його бюра ще не викінчена.

Тільки про акторів і безпосередню публику. Тепер ще дещо про обслугу всесвітної сцени, тобто про помічний персонал. Так, як досі закроєно, при О. О. Д. має бути 3,000 урядовців і службовиків. Їх платня виносить від $1,400 до $20,000 річно і вона є звільнена від податку. Ці люди будуть підлягати міжнародній громадській службі — „сивил сервис", на такій підставі, як американські службовики підлягають американській „сивил сервис". Найнижчу платню дістають післанці і послугачі, а найвищу ґенеральний секретар Триґва Лі. Він має $20,000 платні, а окремо ще $20,000 на видатки, получені з його становищем. Вісім заступників ґенерального секретаря побирають по $12,000, а директори бюр по $11,000 річно.

Досі при О. О. Д. працює лише 900 осіб, а з них 70 відсотків походять із Злучених Држав. Більша частина з них є приняті хвилево, бо після повної орґанізації О. О. Д. будуть приняті урядовці і службовці із різнородних країв. Коли осінню цього року відбудеться нарада Асамблеї О. О. Д., то в тому часі треба вже буде мати 2,000 людей до праці, а в повній стадії розвитку ця орґанізація потребуватиме 3,000 людей.

Вже є передбачений правильник праці цього міжнародного персоналу, а це: тиждень праці триватиме пять днів, на вакації для кожного призначено 30 днів, на недугу передбачено 18 платних днів на рік, а що два роки заграничні службовики будуть мати право виїхати домів. Крім цього на початкових три місяці дадуть відшкодування за чинш, коли людина приїхала з заграниці, а для людей із Злучених Держав оплачується кошта перенесення хатної обстановки з дотеперішнього місця замешкання до Ню Йорку чи околиці. Коли персонал буде зорґанізований якслід, тоді О. О. Д. покличе ще до життя свій суд для можливих проступків своїх людей.

Все це вказує, що збірне життя в найвищій установі йде такими самими дорогами як і в найнижчій громаді. Це природне, бож мається там до діла з такими, що як і звичайні люди мають добрі прикмети, але теж і недостачі.

Микола Чубавий.

Фраза Молотова, незрозуміла для світа

Чим більше представники західних демократичних держав стикаються з большевиками, том більше вони приходять до переконання, що вони не всилі зрозуміти навіть червоних дипльоматів. Це, що на заході називають насиллям над людиною, то в Советах називають свободою. Це, що на заході кличуть диктатурою, то в Советах називають волею мас. Большевицькі представники раз-у-раз кидають фрази про рівність всіх націй, великих та малих, а самі розбивають світову орґанізацію доманганням для себе окремого привилею, себто права „вета". Все тарабанять про незалежність кольоніяльних народів, про їх повне самоозначення, а самі поневолюють нації, що вже ясно самоозначилися. Одним словом поміж советською дійсністю, їх словами та ділами безодня непроходима. Слова большевиків це ошуканча пропаґанда, а діла це хижацький імперіялізм.

Найрідше згадують Совети про Україну, дарма, що з ласки Кремля засів при столі Обєднаних Держав мнимий представник України Дмитро Мануїльський. Не згадують мабуть тому, що большевики непевні як західні деморкати зареаґувалиб на цинічні вискази у відношенні до України. І це приневолює большевиків мовчати про Україну, бо такі фрази у відношенні до України булиб надто провокуючі та незрозумілі для світа.

Аж в часі конференції міністрів заграничних справ в Парижі Молотов нарочно чи може припадково кинув фразу про Україну, одначе її, як доносить кореспондент Ню Йорк Таймсу, ніхто не зрозумів, на якіб мови перекладчики не перекладали тих слів Молотова з російської мови.

Таку сензаційну фразу пустив Молотов при дискусії над спірним питанням Тріесту та нової італійсько - югославянської границі, яке мало вже не розбило самої конференції. Американський секретар стану Бирнс запропонував, щоби на цій території перевести плебісцит та нехай саме населення рішить про державну приналежність тих спірних територій. Тов. Молотов, який зрештою всюди, треба чи не треба, широко розповідає про самоозначення кольоніяльних народів, не дуже то погоджувався з тим американським пляном. Тому у відповідь кинув він фразу, якої ніхто не зрозумів, що там теж треба би перевести „такий радісний плебісцит як в Україні та у Львові". Кореспондент Ню Йорк Таймсу запримітив, що ця фраза нікому не була зрозумілою, на яку мову її не перекладалиб.

Порівнування советського плебісциту, переведеного советськими способами на Західній Україні з проектованим Америкою плебісцитом на італійсько-югословянськім пограничі наділі не давало ніякої подібности. Колиж Молотов пригадав советський „радісний плебісцит" в Західній Україні, то мав він в цім якусь ціль. А тою ціллю була видно потреба підкреслити, що Західна Україна не прийшла до Советів проти волі населення, себто насильно. Ця частина України — мовляв — дорогою „радісного плебісциту" раз на все вирішила свою судьбу звязатися зі Советською Росією.

Потреба на такім міжнароднім зібранні підкреслювати це, що Совети вже вважають за факт довершений та незмінний, свідчилоб, що большевики чуються слабими зі своїми повоєнними набутками, а теж з обєднанням Західної України. Тому Молотов так ясно потвердив, що Західна Україна прийшла під советське панування добровільно. Та не тільки добровільно, вона перейшла під червоне володіння серед запалу та радости населення по „радіснім плебісциті".

Та насувається питання, чи Молотов своєю фразою про „радісний плебісцит „Західної України, втрученою не на місці, чи як кажуть „ні пришивши ні прилатавши", осягнув свою намічену ціль серед публичної опінії. Чи переконав він своїх колеґів - міністрів заграничних справ про справді добровільне приєднання Західної України до Советів, та що такий спосіб повинен теж бути застосований на італійсько - югославськім пограничі на те, щоби в руки Сталінового цуцика Тіта віддати в той спосіб важний адрійський порт Тріест.

Відгомін цеї неначе мимоходом киненої Молотовом фрази був серед слухачів якраз противний. На яку мову не перекладали цю фразу Молотова, запримічує преса, вона для присутних була вповні незрозуміла. Ніхто не повірив Молотову, що такий „радісний плебісцит", який большевики перевели в Західній Україні, повинен бути стосований над Адрійським морем, та що він принесе справедливу розвязку спору за Тріест.

А тих причин, щоби не розуміти цинічного висказу азійського варвара, хіба світ має аж надто багато. Нині мало не кожного дня світова преса приносить щораз то нові відомости про очайдушну боротьбу західно-українського населення з тим пеклом, що його той „радісний плебісцит" приніс у цей закуток земного ґльобу.

Від чотирох літ кипить там боротьба всіх проти всіх, а головним актором тої траґедії став саме український народ, який не хоче панування азіятів з Москви над тою частиною Европи. Стан викликаний там большевиками приніс кровопролиття поміж місцевим українським населенням та червоними й націстичними окупантами, поміж українцями та поляками. Взаїмні різні на польсько - українськім пограниччі, комплетне спалення цілого того погранича, що нині замінилося в правдиву руїну, оце наслідки того сатанічного „радісного плебісциту", принесеного московськими большевиками в ці сторони.

Хіба вже світ не є сліпий та глухий на ґероїчну боротьбу Української Повстанчої Армії проти чужинецького панування. Зрозуміння для дійсної волі місцевого населення щораз то більше находить приступ серед урядів та громадянств західних демократичних держав, тому фрази Молотова не розуміли чи не хотіли розуміти.

Таж нині світ теж добре поінформований про нечувані релігійні переслідування західних українців. Хто сподівався того варварства, щоби в 20-тім століттю переслідувати міліони людей за приналежність до другої віри. І то найважніше, що апостолом тої нової віри, московського упідленого до крайности православія, стає влада атеїстична, яка сама ніякої віри не признає. Навпаки, кожну релігію, з православною включно, вважає за опіюм для народу, дурман для затуманювання людей.

Чи серед такої ситуації, що нині заістнувала на Західній Україні фраза Молотова „про радісний плебісцит Західної України" не є очевидною провокацією західного світа. Цинізм часом поплачує, але коли він перетягне струну, тоді його наслідки є якраз протилежні. Хиба цілий світ західної демократії може допустити до того, щоби Сталін та його помічник Молотов вважали цілий світ за дурнів, що не орієнтуються в чім річ. Молотов перерахувався, коли думав, що кидаючи фразу про аЗахідну Україну він тим осягне апробату серед опінії світа на окупацію та на нелюдські насильства над Західними українцями. Відгомін тої його цинічної фрази був якраз противний. Люди зі сумлінням відповіли йому на цей визиваючий його висказ делікатно: „Ми не розуміємо, про що ти чоловіче з Азії говориш".

ФЕДОР КРУШИНСЬКИЙ

Я БАЧИВ НІМЕЧЧИНУ!

(Байки та дійсність про гітлерівщину)

43)

— Персонально я себе почуваю дуже добре. Треба робити, що можна та знищити большевиків, а там будемо бачити. Зараз їду в Норвеґію, а відти йду в школу, щоб вийти лейтенантом. Все залежить від того, що кожний здобуде власним чином, хто що заслужить те й матиме. Я працюю не для себе, а для нашого козацтва. Німці його дуже цінять і права його визнають по війні. Я певний, що ми здобудемо те, за що боремося...

— Тобто, козацьку державу, пане полковнику?... — питає полк. Ч., стараючись не зрадити ехидно-глузливого тону свого запитання.

— Зараз ми німцям ніяких умов не ставимо, але ми в це віримо. Я переконаний, - що після війни німцям потрібна буде козацька держава, хоч би й для охорони східніх кордонів Великонімеччини...

— Виходить, що це проти нас скеровується вістря вашої зброї?... — питає полк. Ч.

— Може... Чи козакам первшина чесати українські спини?... — ніби жартом, але досить цинічно закінчує полк. Ленівов.

Отже, ми договорились... На це, власне, надіялись німці в свойому намірі поневолити Україну, бо якщо татарські хани мали „татарських людей" споміж самих москалів для поневолення Московщини, то чому-ж не найдуться „німецькі" люди для поневолення України? Ця готовість московська „чесати українські спини" була більш небеспечна як німецький намір.

В Берліні кишіло від москалів, які готові були стати „німецькими людьми", скрізь було їх повно: в міністерстві сходу, яке керувало окупованими землями на сході, в так зв. „Антикомінтерні", в „Комітеті студіювання Сходу", в міністерстві пропаґанди як і по інших установах а багато було й в партії тих „німців", які вміли краще по-московськи балакати як по-німецьки й почували себе „росіянами". Не треба й казати, що всі вони були дуже вороже настроєні проти українців та сильно впливали на німецьку політику на сході.

Німці дивилися на схід „російськими" очима: називали схід „Руслянд" (Росія), скрізь уживали терміну „русіш" (російський), а тільки кожний сотий німець казав „Україна", приїхавши з Полтавщини, чи Харківщини, а 99% казало „Руслянд", „русіш". На 100 словників російських продавався один український а тільки один з тисячі німців умів кілька слів по українськи, пробувши рік-два в Україні.

Це був офіційний курс німецької політики, яку диктувала партія.

IX. Небезпека кульмінаційної точки.

I.

Як ворожі настрої українського населення, так і повстанський рух на українських землях відбивалися в Берліні дуже яскраво — нелюдськими законами й приписами щодо звезених сюди на роботу та лютуванням „Ґестапо". Цілий 1942-й рік, а особливо в другій його половині в Галичині й Німеччині, а зокрема в самому Берліні йшли арешти українських патріотів, а найбільше студентської молоді. Тюрми й концентраційні табори, де вмирали й страждали десятки тисяч нашої інтеліґенції, були найяскравішою ілюстрацією німецьких намірів і українського спротиву. В концентраках українців катовано в найлютіший спосіб — середньовічними методами. Ніхто не був певний ні свого життя, ні завтрішнього дня. Боротьба була підступна, завзята й невблаганна.

Я виїхав з Берліна з важким серцем, але не без надії — по мірі сил і можливостей стати в пригоді рідним братам у чужому, ворожому краю, рятуючи їх від розюженої німецької гадюки, яка дихала смертельною отруєю на все українське.

Соціяльна опіка над східніми робітниками належала до „Німецького Фронту Праці", а дякуючи невтомному д-рові Б., який став на чоло щойно орґанізованої „Державної Установи Звязку" для галицьких робітників, мене призначено опікуном („бетройєр") східніх робітників на Баденську округу. В той час українцям ще не заборонялося опікуватись східніми братами. Таким чином я мав нагоду підійти безпосередньо до своїх людей та з великим ентузіязмом узявся за працю.

Головним містом Баденської округи (области) було гарне, модерне й привітливе Карльсруе, але в той час його вже сильно пошарпали бомби, тому деякі установи, а зокрема окружну, чи обласну управу „Німецького Фронту Праці", при якій я урядував перенесено до Штрасбурґа, столиці Ельзасу. Звичайно, під поглядом обїзду области це не було зручно, але зате спокійно та затишно, бо Штрасбурґа тоді ще ні разу не збомбовано та й алярмів там майже не було, отже, в місті жилося подекуди наче в мирні часи.

(Дальше буде).

КАМПАНІЯ НА СПРОВАДЖЕННЯ 600 УКРАЇНСЬКИХ СИРІТ З ЕВРОПИ

50,000, ВИАСИГНОВАНІ З. У. А. ДОПОМОГОВИМ КОМІТЕТОМ НА ТУ ЦІЛЬ, НЕ ВИСТАНУТЬ. ТРЕБА ВЧЕТВЕРО БІЛЬШЕ!

СКЛИКУЙТЕ СЕЙЧАС ДОПОМОГОВІ ВІЧА. УЛАДЖУЙТЕ МАСОВІ ЗБІРКИ, ЖЕРТВУЙТЕ З КАС ТОВАРИСТВ. ЗБИРАЙТЕ ЖЕРТВИ НА ЛІСТИ, ВІД ХАТИ ДО ХАТИ, ВІД ОСОБИ ДО ОСОБИ. ЖЕРТВУЙТЕ ЗІ СЕРЦЯ, ЩЕДРО. ЦЕЖ НАШІ СИРОТИ! ЦЕЖ НАША КРОВ!

Зібрані фонди присилайте сейчас до каси Злученого Українського Американського Допомогового Комітету:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE — P. O. BOX 1661 — PHILADELPHIA, PA.

День нового американця-1946

(I AM AN AMERICAN DAY)

Починаючи з року 1940 кожна третя неділя місяця травня проголошується президентом як „День Нового Американця" (I AM AN AMERICAN DAY). Цього року той день припадає на 19. травня. Це день для вшанування усіх, хто недавно набув американське громадянство досягнувши свого віку чи шляхом натуралізації. Президент Труман у своїй проклямації звернувся до федеральних, стейтових та місцевих урядовців, як рівнож і до громадських та освітних установ, щоби вони „помогли нашим громадянам, як тут родженим так і натуралізованим, ліпше зрозуміти обсяг відповідальности громадян в нашій самоуправній републиці". Він віддав пошану „міліонам наших жертв, молодих хлопців і дівчат, які на боєвих фронтах цілого світу відважно виконували свої найважніші обовязки громадян". Президент звернув увагу також на той факт, що потерпівші від війни країни задивляються на Злучені Держави як на провідника, від якого сподіваються помочі. „Для своєї провідної та допомогової ролі, наша країна бере сили від своїх громадян — роджених тут чи де інде, — які працюють разом, як „одна нація", говориться в проклямації президента.

Рух за те, щоби встановити один день для прилюдного вшанування нових громадян, почався ще року 1939. Того року Іміграційно-натуралізаційний Уряд започаткував „День Нового Громадянина", який обходили поверх двох соток громад по цілій країні. Тогож року, два великі стейти — Каліфорнія та Висkансин — влаштували урочисте вшанування нових громадян, як вони приймали на себе громадський обовязок голосування. В місті Манитовак, в стейті Висkансин, день тих обходин названо „Днем Громадянства", а підготовку робили народні школи. Трохи згодом, тогож таки року, вийшов стейтовий закон про обовязкове навчання в школах про громадянство, його права й обовязки. В Лос Анджелес, в Каліфорнії, прилюдне вшанування нових громадян організовано приватною особою, якою був Бенджамин Едвардс Ніл. Вшанування нових громадян відбулося при участи провідних громадських організацій 12. червня 1939 р. під відкритим небом, в „Голивуд Бовл", вже під назвою — I AM AN MERICAN DAY.

Патріотична думка, виявлена в пошануванню нових громадян як в Каліфорнії так і де інде 1939 року, знайшла відгомін в урядових та законодавчих колах вже наступного року. Насамперед конгрес приняв спільну резолюцію про влаштовання подібних свят та про признання третої неділі місяця травня „Днем Нового Американця". Внедовзі після того президент Рузвелт видав проклямацію про переведення в життя тої резолюції.

В той спосіб придбання громадянства перестало були тільки справою формальною. Натомісць в багатьох громадах це є урочиста нагода, коли сходяться тут роджені з родженими закордоном, набуваючи спільну відповідальність, спільну долю одного народу.

Минулого року біля 2,000,000 мужчин і жінок досягли 21 року життя і стали громадянами, а поверх 200,000 осіб чужого роду придбали громадянство через натуралізацію. До цеї останьої групи зараховано 16,000 членів збройних сил.

Згідно з записами Іміграційно-Натуралізаційного Уряду можна поділити нових натуралізованих громадян и таку групи:

Країна походження	Відсоток
Німеччина	20
Британська Імперія	19
Італія	18
Польща	9
С.С.С.Р	5
Данія, Норвеґія та Швеція	3
Мексико	3
Чехословаччина	2
Греція	2
Югославія	2
Всі інші	17
Разом	100

За останніх пять років, від 1941 по 1945, видано поверх 1,500,000 натуралізаційних посвідок цивільним особам та членам збройних сил. Це є найвище число натуралізованих громадян за пятьлітний період з цілої історії цеї країни.

Різні громади різно обходять „День Нового Американця". Звичайно вшанування відбувається на масових зборах з вільним вступом під відкритим небом чи у великій салі. Подібні святкування, коли добре підготовані та переведені, сприяють ширенню громадського виховання і посиленю американських ідеалів серед нових громадян та витворюють єдність, заохочуючи до спільної праці старших громадян з молодими, які щойно дорослі до повних справ громадянина. Попри загальні, масові обходи нераз церкви, школи і клюби влаштовують свої менші святковання упродовж місяця травня, найбільше для тих, хто не може з якихось причин брати участи в загальних, масових обходах.

Загальна Рада — ФЛІС

КУПУЙТЕ БОНДИ ПЕРЕМОГИ

Голинський в Саскатуні

Ще раз українці в Саскатуні мали приємність і привілей почути нашого славного оперового артиста Михайла Голинського. Для них було це радістю вітати його між собою і слухати його голосу новного енерґії та милозвучности.

Не один ішов на його виступ з почуттям непевности, що його голос, з ходом немилосердного часу, втратив дещо зі своєї величности. Одначе, на миле здивування, по перших тонах його могучого драматичного тенора, виявилось, що не бракувало йому ні сили, ні широкого діяпазону. Навпаки, його голос скріпився і звучав дзвінко, певно і сочисто. Ця певність відзначалася особливо у його високих тонах, на яких неодин тенор нераз недописує і проваюється.

Цей, що пише ці стрічки, мав нагоду чути співу Голонського вже чотири рази за останніх сім літ. В його опінії, наш артист на своїм концерті в Саскатуні перевищив свої попередні осягнення. Було це незвичайно приємним явищем для всіх слухачів, які в заплату за це не жалували йому бурливих овацій.

Інтерпретація п. Голинського була дійсно художня, плястична. Душею відчував він те, про що співав. А співав він і про рідні сторони, з яких доля вирвала його, і за якими він невимовно тужить. Ця туга проявлялася в яскравім творі Гайворонського „Синя Чічка", в якім артист передав цілу траґедію українського народу. В пісні „Родимий Краю" його голос тремтів жалем за минулим. В ній чувся тужливий гомін прагнення того, що рідне українській душі. Закінчення цеї пісні було раптове. Здавалося, що пекуче відчутя слів тієї мельодії не давало йому сил продовжати... його голос мов би урвався.

К. А.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРҐАНІЗАЦІЙ

ШІКАҐО, ІЛЛ.

Зацікавлення концертом Р. Придаткевича.

Наші шікаґовські установи занялися устроєнням концерту артиста-скрипака та композитора Романа Придаткевича й він відбудеться в неділю, 19. травня в Авдиторії Шопена.

Заінтересовання є досить велике, так як Шікаґо перший раз буде витати в себе цього артиста-громадянина, заслуженого для української культури на американському континенті. Варта згадати, що дохід з концерту призначений на поміч скитальцям.

Імя Придаткевича усім нам добре відоме. Памятаємо його приїзд, працю разом з Михайлом Гайворонським в Українській Консерваторії Музики, його концерти по Америці з українським тріом і його працю в Товаристві Прихильників Української Музики, де дано чи не вісім концертів творів українських композиторів річно впродовж двох літ.

Придаткевич обїхав також Східну та Західну Канаду, де давав нашим землякам, фармерам, як і професіоналістам, ту українську музику, про яку їхні діти думали, що її нема.

Ми також читали в пресі про виконування Придаткевичових симфонічних творів симфоніями Рачестеру та Дітройту.

Шікаґо ще не пізнало особисто артиста Придаткевича. Тільки дехто з шікаґовських музиків знав його знамениті скрипкові твори на народні мотиви, видані світовим видавництвом Едварда Шуберта. Це були, здається, перші українські музичні твори, друковані неукраїнським видавництвом в Америці.

З тих причин цікаво буде почути українську інструментальну музику у виконанню самого композитора.

М. В.

—o—

ҐРЕЙТ МЕДОВС, Н. ДЖ.

Коляда на скитальців.

Відкликуючись на зазив „Свободи" і У. Д. Комітету, наша громада не лишилася позаду других. Як заповів наш парох О. Рудакевич, що колядники підуть за помічю жертвам війни, то зібралися самі жінки і поїхали по коляді внеділю 13. січня. Завдяки сприяючій погоді пізно в ночі вернулися ми, заколядувавши $182.50. Чек вислали ми до Філядельфії.

При кінці минулого року була збірка в церкві на жертви війни в сумі $87.50, які пішли до єпископського уряду. Думаю, що з тою сумою з такої малої громади, ми не остаємося позаду. Колядували: Текля Гавришенко — вона мала своє авто; дальше: Анастазія Ковальчук, пані Вудз і нижче підписана. Всюди нас щиро приймали і щедро жертвували. Всім щире Спаси Біг.

Імена жертводавців:

По $10: Андрій Гавришенко, Павло Кіній, Йосиф Кулич, Павло Білей, Яків Опанович, Гриць Ковальчук; по $5: Марко Польовий, Іван Білик, Пилип Хрущ, пані Мельничук, Михайло Ожиївський, Павло Ландяк, Йосиф Ковалик, Іван Ожиївський, Іван Р. Ковалик, Іван Дудяк; Василь Довганюк дав $4; Василь Ковалик $3; а по $2: пані Вудз, І. Романович, С. Скуба, С. Зварич, пані Ерт, П. Васелюха, Катерина Натишак, П. Милер, Д. Ґаб, Анна Самодал, М. Самодал, Стела Ковалик, І. Ґавдун, стар., Катерина Дамчевська, Пелагія Ковальчук; С. Ріло $1.50; по $1: А. Никун, С. Ковалик ст., С. Ковалик мол., Розалія Біловус, Марія Курбило, С. Романович, І. Біловус, В. Колядюк, Анна Пришляк, М. Квасниця, С. Хомляк, Джой Лунґ Кинг і Повмоцік Ва, (два хінці), Н. Біловус, В. Смерека, Ю. Кольба, І. Ґавдун, мол., І Марко, Марія Ді Ган, Шумановська, Б. Джерміч, К. Барабаш, Христина Ісько, М. Ісько, К. Данилюк, Н. Гирило, Марія Ковалик, М. Ляшик, С. Ожиївський, М. Ковалик, В. Давидів, М. Никун, Г. Куць, Е. Пришляк, М. Пришляк, М. Пришляк, І. Коваль, Анна Ковалик, Т. Цебринський, В. Ковальчук.

Окремо ще зложив пізніше Український Молодечий Клюб на мої руки $5.

Ева Дудяк.

—o—

БОСТОН, МАСС.

для скитальців.

Дня 4. травня відбулося в укр. авт. прав. церкві Св. Тройці вінчання сержанта Йосипа Івашко з Степанією Занковською. Родичі молодого добрі українці, Антін і Марія Івашко, походять з Плугова, а молодої, Роман і Розина Занковські, походять з міста Снятина. Після шлюбу була в церковній салі примірна весільна гостина без музики і танків. Гості співали весільні й народні пісні і гарно забавлялися. Після дарування молодят забрав слово священик, голова місцевого допомогового народного комітету і згадав про тяжке горе, яке переживає український нарід, а зокрема ці, що прогнані ворогами на чужину. Потім попрохав зложити жертви на українських скитальців. До переведення збірки покликав паню Доротею Зінковську і п. Петра Улашкевича. Жертви зложили:

Молодята Йосиф і Степанія Івашко $5; Евдокія Улашкевич $1.20, а по $1: о. В. А. Касків, А. Івашко, Марія Івашко, Р. Занковський, В. Косован, Д. Зінковський, І. Сабо, М. Бариляк, Г. Косован, Текля Чагарин, М. Петельський, Ксеня Королишин, М. Дзюбанюк, Ю. Корбут. Решта дрібними.

Разом $22, які підписаний переслав до Українського Американського Допомогового Комітету в Філядельфії, Па.

Хочу згадати, що якби до згаданих жертводавців були ще причинилися і молоді американські українці, що були на гостині, тоді збірка була би багато більшою.

о. В. А. Касків.

—o—

МАЯМІ, ФЛОРИДА.

Організація Українсько-Амер. Клюбу.

При кінці минулого року зорганізовано тут Українсько-Американський Клюб. Покищо не має це товариство власної домівки, бо нас тут замало. Однак народню працю ведемо відповідно до наших сил. Так 7. січня наша громада вислала до З. У. А. Допомогового Комітету в Філядельфії на поміч скитальцям і сиротам $75, а з Днем Великодня переведено збірку на писанку для скитальців. Клюб зі своєї каси призначив на це $50, а ми, члени Клюбу, пішли по хатах за збіркою. При цій нагоді ми могли пізнати людей і їх відношення до рідної справи. Збірка не була легка, бо наші родини порозкидані на кілька миль одна від одної. Та праця була успішна, бо принесла $234 і всі ці гроші відіслали ми до З. У. А. Д. Комітету на цім не кінчимо, а далі будемо збирати жертви. Тому прохаємо тих наших земляків, які ще не мали нагоди дати свої дари, щоб не отягалися. Щира подяка тим, що вже зложили.

А це такі:

Укр. Американський Клюб $50, а по $10: Микола Максимович, Анна Максимович, Мирослава Максимович, Анна Ромбо, Іван Ворона, Александер Івашко, Теодор А. Наконечний, Петро Басалига, Ліо Басалига, Михаїл Копитчак, Илярія Новосад; дальше по $5: Анна Кушнір, Теодор Микитка, Олекса Лисий, Микола Корж, Петро Галишка, Андрій Креховецький, Василь Зубликевич, Катерина Івашко, Анна Олексів, Текля Свидан, Іван Копчак, Михаїл Юзефик, Юрій Марущак, а Теодор Мимрик дав $4. — Разом $234.

Т. Наконечний,
М. Максимович,
А. Івашко.

HEALTH HINTS

("Health Hints" is a regular contribution to this paper by The Medical Society of New Jersey. Questions should be addressed to the Office of the Society, 315 West State Street, Trenton 8, N. J.)

SOME OF OUR BEST PEOPLE ARE NEUROTICS

Do you think it is more respectable to be told that you have pneumonia than to be told that your symptoms are due to nervousness? That is a common—and rather foolish—idea in these United States. The status of the "neurotic" has been spot-lighted by the fact that many veterans had been discharged from the army or navy with the label "neurotic" or "NP." So many wild ideas center around this word "neurosis" that it is about time that the subject was explained.

Everybody is a potential neurotic. Given enough stress, you or I or the man across the street will develop a nervous reaction. The more sensitive a man is, the sooner he will show nervous symptoms under stress. But being sensitive is often a fine thing. A man cannot be much of a creative thinker unless he is sensitive. That's why some of our best and most useful people have had neurotic reactions at time.

Neurotic reactions vary with different people. Usually the symptoms mimic those of some other disease. Some persons under stress develop headache, some feel nervous, some show anxiety, some get weakness of a part of the body, some have a little trouble with the function of stomach or bowels. When the doctor finds that there is no disorder of the structure of the organs, he wonders if the symptoms could not be due to emotional disturbance. If they are, the reaction is considered a neurotic one.

Neurotics often make excellent workers. As a group, they are usually intelligent, sometimes in fact, of superior intelligence. Generally a neurotic is conscientious and he's characteristically sensitive and hardworking. Furthermore, since his symptoms are not caused by any actual change in the structure of his organs, he has every reason to feel hopeful about recovery, and therefore should not consider himself disabled. Veterans released from the service because of "NP" diagnosis are a particularly useful group because their neurosis, for the most part, was precipitated by factors in military life which do not exist at all in the civilian community. Hence they generally recover entirely, and because of the other qualities which neurotics often possess, they make especially valuable workers.

The neurotic—or the man who thinks he is neurotic—should consult his family practitioner first. This doctor knows the patient better than any specialist could, and is in the best position to examine him thoroughly to be certain that the symptoms are not due to structural diseases. He can be depended on to advise the patient whether any further care is advisable, whether a psychiatrist should be consulted, or whether the symptoms can be handled by the program which the family doctor himself will prescribe.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

МІСТО НЮ ЙОРК.

Гуманітарна й культурна праця.

Починаючи від початку біжучого року Обєднаний Комітет міста Ню Йорку веде живу працю на полі гуманітарнім як рівнож і культурнім. В січні відбувся заходами Обєднаного Комітету гарний концерт з нагоди Свята Злуки Українських Земель. Маленький застій в праці Комітету був у березню, а це тому, що деякі члени Комітету були делегатами на конвенцію У. Н. Союзу і тому були заняті справами конвенційними. Прийшов місяць квітень і в тім місяці вже на початку відбулись дві імпрези: концерт в честь Тараса Шевченка і відчит знаного нам канадійця проф. О. Іваха.

В концерті, який відбувся в Вашингтон Ирвинг Гайскул 7. квітня, брали участь знані і всіми нами люблені артисти: панна А. Полиняк і Петро Ординський як солісти, а при піяні п-ні О. Ляхович і п-на О. Дмитрів. Співав молодечий хор п. Марусевича. Деклямацію Осип Труш, а промову виголосив проб. О. Іван. Всім, які брали участь у тім концерті, належиться признання за їх уміле виконання своїх роль.

Дохід з концерту був такий: з проданих тікетів $342; з відзначок при вступі $46.47. Отже загальний дохід був $388.47. По обтягненню всіх видатків, як на салю, на оголошення в газеті і радіо, та по оплаченню артистів, чистий дохід в сумі $229.42 вислано до Допомогового Комітету в Філядельфії на українських скитальців.

Негайно, бо вже за тиждень, в неділю, 14. квітня, в шкільній авдиторії при 6 вул. відбувся відчит проф. О. Іваха на історичні теми. Шановний прелеґент переходив історичні доби підйому українського народу аж до теперішних часів. Лєктор доказував слухачам, що наш нарід переживав вже такі лихоліття як ось теперішне, але все виходив з них не лиш переможно, але і скріплено, не зважаючи на великі жертви. При кінци відчиту було декілька запитів, на які проф. О. Іван дав вдоволяючі відповіди. Зазначити треба, що референт може надто гостро зазначував свою політичну нетральність, а це, як деякі завважували, було злишним. В Ню Йорку українське громадянство творить національний табір, різко відмежений від комуністичного табору і тому говорення про невтральність у нас є зайве. Під кінець рідчиту проф. О. Івах візвав присутних зложити жертви на Освітно Ккультурні курси в Винипеґу, пояснюючи при тім яке величезне культурне значіння мають такі курси для українців в Канаді і Америці. Треба признати, що український загал в Ню Йорку ніколи і нікому не відмовив своєї жертви, коли йшло про народні цілі. І тим разом наші слухачі поспішили зі своїми щедрими жервами.

На Освітно-Культурні Курси в Канаді зложили:

Іван Ґелетій $25; по $10: п-ні С. Галичин, Іван Марусевич, Семен і Гриць Кудла; по $5: М. Сукар, В. Баран, А. Пасічник, Й. Брилюс, Й. Івах, П. Мисак, І. Гузар, С. і М. Демидчук, С. Швець, Й. Чемеринський, І. Тимців, І. Дикий, І. Бенцал, С. Абрагамовська, В. Ярема, Й. Крицун, М. Баран, П. Кучма, І. Ярмола, Г. Балицька, В. Бріль, К. Добрянський, І. Готра, Л. Миронюк; І. Драган, Й. Мартинець, В. Коцюбій, М. Паньків, К. Пелешок; по $3: І. Добрянський, С. Цимбала, В. Герич; по $2: Д. Ксьондзик, А. Пелех, Ю. Кравець, Р. Сліпий, П. Гук, Д. Скойко, М. Лехицька; по $1: П. Зятик, Н. Н. Н. Н., О. Василишин, М. Угорчак, А. Кеслюк, М. Дідик, О. Садвицький. Разом $243.

На отцім місці Оредналий Комітет в імени Освітно-Культурних Курсів в Винипеґу всім жертводавцям складає щиру подяку. Треба зазначити, що вже незабаром, бо в неділю 26. травня за почином Обєднаного Комітету відбудеться в Ню Йорку допомогове віче. Надіємося, що наша громада прибуде повною силою на цю імпрезу.

Марія Демидчук,
секр. Об. Ком.

Шукають своїх рідних

УВАГА: Пишучи до Укр. Допом. Комітету, просимо з початку листа подати, в якій групі і під яким числом є дана особа.

• • •

ГРУПА Б.

285. Хмельський Стах шукає вуйків Спрійона Бемко і Стефана Бемко.

286. Фесойко Андрій шукає Ільченка Павла і Данила та Кудрю Степана.

287. Лучич Микола шукає Сальченка Петра з Одеси.

288. Іван Козак шукає Емануеля Пелагея Кромидас.

289. Онухріїв Михайло шукає Бородія Ілярія, Кроля Юрія в Канаді, ур. в с. Росоховатець, пов. Підгайці.

290. Потоцький Владислав шукає Михайла Чайковського.

291. Бойко Михайло шукає Марка і Кузя Бойко, Луця Станурита з с. Ценів, пов. Бережани, Ганну Фединин з с. Видубів, пов. Бережани.

292. Технович Михайло шукає Ганну Левицьку і Федора Панежко.

293. Біленький Володимир шукає Біленького Михайла з с. Яснова, його син.

294. Біньковського Гриця шукає його син Біньковський Іван.

297. Їжак Іван шукає Теклю Ригайло і Ригайло Осипа.

298. Решітник Василь шукає Марію Весляр Решітник та мужа Володимира Весляр, Ярослава Головатого та його родину.

299. Москалюк Антін шукає Москалюка Трохима та Іваца з с. Чоиплеси, пов. Ковель.

300. Ткачук Михайло шукає Будного Онуфрія з Кольного, пов. Зборів.

301. Гащин тСепан, син Івана, шукає вуйка Гащина Антона і його жінку Анну.

302. Рудик Петро, син Панасія, шукає вуйків Степана і Миколу Шпак.

303. Гіґера Марко шукає приятеля Чуба Степана і його дочку Софію.

305. Клинка Евфрозина шукає брата Михайла і Марію Клинка з с. Полянчи, пов. Старий Самбір.

306. Котовський Петро шукає швагра Осипа Крупу і Лося Николая, Крачковського Івана і його брата Михайла з с. Копнсно, пов. Добромиль.

307. Матушенко Анна шукає сестру Олену, її чоловіка Григорія Тупицю, брата Марка Моляра, родом з Янова.

308. Степаненко Олена шукає брата Петра Степаненка, род. з Києва, та Івана Степаненко.

309. Нотежний Михайло шукає Рудого Михайла, Борщовського Павла, родом з Вишнівчика, пов. Перемишляни.

310. Владика Василь шукає братів Владику Кирила і Метода, родом з села Березова.

311. Кузя Йосифа, Данила й Миколу зі Зборова, Теодора Шпіляка з Вотлин, пов. Ярослав, шукає Кузь Филип.

312. Скоробогатого Юліяна з Малих Гаїв, Тернопіль, шукає Середюк Богдан.

313. Барана Миколу з Вибранівки шукає Хомин Симон.

314. Мачиця Юрія з с. Шандровець, Турка, шукає Безуханич М.

316. Лушпу Марію, Чорну Анну і Явдоху з с. Яблонів, Копичинці, шукає Солоника Дмитро.

317. Ґузований Олекса і Михайло з с. Чертіш, Стрий, шукає Кізьминин Микола.

318. Лисака Степана з Ходорова шукає Кущак М.

319. Панасюка Павла з с. Гатовичі, Сокаль, шукає Панасюк (Піхота) Ольга.

320. Гащина Антона з с. Вербовець, Теребовля, шукає Гащин Степан.

321. Бейзик Миколу, Лисак Ольгу, Чабак Дмитра, Дидра Роман, Петраш Кость і Антона Єрес; всі із села Лукви, місто Галич, пов. Станиславів, шукає Гринь Бейзик.

322. Длуґош Франка, вуйка з Острівця, пов. Золочів, шукає син його сестри Анастазії, Володимир Ференц.

323. Андрійчук Домка шукає брата Дарія Палій з с. Берготіть над Серетом; Раулюк Іван, з тогож села.

325. Борис Софія шукає вуйка Бориса Івана з с. Мегери, Рава Руська.

326. Штогрин Іван шукає Штогрин Герстину, доньку Семена, з с. Кастрівці, Залішики, та Штогрин Антона, брата, з тогож села.

327. Козуб Іван шукає Дохват Марію з с. Лескавки, Підгайці, стрийка Козуб Стефана з с. Михайлівки, Підгайці.

328. Фуртак Емілія і Михайла з сц Ладичина шукає брат Йосиф Фуртак.

329. Бас Теклю, Куревич Павла з с. Латичина, Тернопіль, шукає Куревич Ярослава.

По інформації писати до:

**United Ukrainian American Relief Committee
P. O. Box 1661
Philadelphia 5, Pa., U. S. A.**

В запитах просимо конечно подавати групу і число.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

—o—

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Бр. св. Йосафата, від. 217, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 19. травня, в годині 2. пополудні, в гали де звичайно. Просимо членів прийти в означений час а збори, бо є важі справи до вирішен. Також просимо членів не забувати приєднувати нових членів до Бр. і Союзу, за що отримаєте нагороду. — П. Паснак, предс.; Т. Шурґот, кас.; А. Іванів, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. — Місячні збори Бр. св. Юрія, від. 229, відбудуться в суботу, 18. травня, точно в годині 8. ввечір. Біжучі справи буде полагоджувати секретар вже від год. 6:30 попол. Тому що є багато важних справ, приявність усіх членів обовязкова. — Уряд.

БЕТЛЕГЕМ, ПА. — Збори Бр. св. Димитрія, від. 288, відбудуться в неділю, 19. травня, в годині 2. попо., в гали парохіяльній, 235 Карбон ул. Взиваємо довгуючих членів вирівнати сво ївкладки, бо інакше будуть подані до суспенди. — За уряд: В. Могильський, предс.; Д. Мушастий, кас.; А. Данилюк, секр.

ДЛЯ КРАЩОГО ЗАВТРА ЗАТРИМУЙТЕ СВОЇ ВОЄННІ БОНДИ!

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 14. травня 1946 року померла

АННА ВИХОВАНСЬКА

членкия Укр. Зап. Тов. Дністер, від. 361 У. Н. Союзу в Ню Йорку.

Покійна походила зо села Токи, пов. Збараж, Зах. Україна. Оставила в смутку мужа Филипа, сина Володимира, невістку Йосифину та внучку Хрестину.

Похорон відбудеться в суботу, 18. травня, у годині 9. рано з похоронного заведения Петра Яреми до церкви св. Юрія при 7-мій улиці — В. ІА П.!

П. Кучма, секр.

ПОШУКУЮТЬ

1. **ГРИГОРІЙ НОВИЙ**, у Німеччині, пошукує свого стрийка **ПАВЛА НОВИЙ** у Ню Йорку.

2. **КОВАЛЬ МИКОЛА** пошукує своїх братів **ОЛЕКСУ БЕҐЕДЗА І ЮЛЬКА ФЕНЬО**, які живуть в Ню Йорку.

3. **SERHIJ NEBOSHYNSKY**, Camp 20, Salzaitter/Harz, Assambly Center 2921, B. A. D. R., Germany, пошукує вуйка **ІВАНА СКИБИНСЬКОГО** зі села Горохова, Волинь.

ТАРЗАН, ч. 1382. Засідка.

Заки Рена встигла їх зловити, один брилянт покотився під пеньок і скотився по камінню вниз.

Тимчасом в таборі апацців трусливий Шарль зібрав ще на стільки сил, що посягнув по кріс.

Саме тоді вбіг Джако з другої сторони на поляну, щоб найти більше мяса.

Шарль поспішно прицілився і вистрілив!